

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Aan de raden en colleges van burgemeester en wethouders van
de gemeenten Nuenen c.a., Eindhoven en Son en Breugel

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:

Datum

11 juli 2017

Ons kenmerk

C2187393/4205326

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

R.M.J. (René) Peusens

Telefoon

(073) 681 20 31

Email

rpeusens@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Onderwerp

Start Arhi-procedure voor de gemeenten Nuenen c.a., Eindhoven en Son en Breugel

Geacht college, geachte raad,

Inleiding

In onze toekomstvisie 'Leiderschap en dienstbaarheid: samen op weg naar een (Veer)Krachtig Bestuur voor Brabant' hebben wij aangegeven dat gemeenten primair zelf verantwoordelijk zijn voor versterking van hun bestuurskracht en voor het vinden van oplossingen om de huidige (en toekomstige) taken en maatschappelijke opgaven goed aan te kunnen. Wij laten het daarom in beginsel ook aan de gemeenten zelf over om voorstellen tot gemeentelijke herindeling te doen. Van alle gemeenten in onze provincie verwachten wij dat zij aan kunnen tonen dat hun keuzes met betrekking tot hun bestuurlijke toekomst robuuste, bestuurskrachtige gemeenten in regionaal perspectief opleveren. Wij hebben als provinciaal bestuur echter ook een verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het lokaal en regionaal bestuur in onze provincie.

Wettelijke en beleidsmatige kaders

Gemeentelijke herindeling geschiedt bij wet. Artikel 123, eerste lid, van de Grondwet bepaalt dat gemeenten bij de wet kunnen worden opgeheven en nieuwe gemeenten kunnen worden ingesteld. In de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) is geregeld hoe achtereenvolgens betrokken gemeente- en provinciebesturen de voorbereiding tot een formele wet (herindelingsregeling) ter hand kunnen nemen en welke procedureregels in dat verband in acht

genomen moeten worden. De procedure van de totstandkoming van een provinciaal herindelingsvoorstel is geregeld in artikel 8 van de Wet arhi.

Datum

11 juli 2017

De provinciale rol bij gemeentelijke herindelingen staat ook beschreven in het landelijke 'Beleidskader gemeentelijke herindeling' (28 mei 2013). Herindelingsvoorstellen in onze provincie worden getoetst aan de criteria in dit Beleidskader en de aanvullende criteria uit onze brief van 2 juli 2013 (kenmerk: 3435880), waarin in bijlage 2 het 'Ontwikkelkader voor samenwerking en herindeling' is opgenomen.

Ons kenmerk

C2187393/4205326

In het Beleidskader gemeentelijke herindeling staat dat provincies de regie kunnen (over)nemen om te komen tot een herindelingsvoorstel indien herindelingsdiscussies tussen gemeenten jarenlang voortduren zonder reëel zicht op een bevredigende uitkomst terwijl er urgente problemen spelen die alleen opgelost kunnen worden met een herindeling. Ten aanzien van de gemeente Nuenen c.a. is naar ons oordeel van een dergelijke situatie sprake.

Geschiedenis van de discussie

Na een lange voorgeschiedenis heeft de gemeente Nuenen c.a. in 2015 zelf een bestuurskrachtonderzoek laten uitvoeren waarvan de belangrijkste conclusies betrekking hadden op de kwetsbaarheid van het ambtelijk apparaat en de aanhoudende zorgen over de politiek-bestuurlijke situatie.

Op grond hiervan hebben wij vervolgens de 'Commissie Demmers' ingesteld. De opdracht van deze commissie was om een advies uit te brengen over de bestuurlijke toekomst van de gemeente Nuenen c.a., mede in relatie tot de (bestuurlijke) ontwikkelingen in het Stedelijk Gebied Eindhoven. In navolging van het in september 2016 verschenen rapport van deze commissie hebben wij aangegeven dat het zelfstandig voortbestaan van Nuenen c.a. geen reële optie is voor een duurzame versterking van de bestuurskracht van deze gemeente in regionaal perspectief.

De gemeenteraad van Nuenen c.a. heeft vervolgens op 17 november 2016 besloten tot 'bestuurlijke fusie als voorkeursvariant voor de bestuurlijke toekomst'. In reactie hierop hebben wij in onze brief van 23 december 2016 herhaald dat wij een zelfstandig voortbestaan van Nuenen c.a. geen reële optie vinden en hebben voornoemde raad verzocht om voor 1 juli 2017 een besluit te nemen over een gewenste fusiepartner. Hierbij zijn er wat ons betreft twee opties: een bestuurlijke fusie met de gemeente Eindhoven of een bestuurlijke fusie met de gemeente Son en Breugel waarbij wij de laatste mogelijkheid conform het advies van de bovengenoemde commissie Demmers alleen zinvol achten "in combinatie met een nader te definiëren overdracht van taken, bevoegdheden en middelen op in ieder geval het gebied van wonen, werken en voorzieningen aan de gemeente Eindhoven of naar een andere slagkrachtige entiteit voor het Stedelijk Gebied als geheel".

Op 29 juni jl. heeft de gemeenteraad van Nuenen besloten om de voorkeur voor een fusiepartner tot november uit te stellen. Wij zijn er van op de hoogte dat de gemeente Nuenen recent gesprekken heeft gevoerd met de gemeenten Eindhoven en Son en Breugel. Het uitstel van het uitspreken van een voorkeur heeft ons, mede in combinatie met de sterk uiteenlopende opvattingen binnen de gemeenteraad, echter doen besluiten om het proces met het oog op het gewenste tempo en kwaliteit over te nemen. Dit geeft uitzicht op een duurzame versterking van de bestuurskracht van de gemeente Nuenen c.a. in regionaal perspectief.

Datum

11 juli 2017

Ons kenmerk

C2187393/4205326

Start provinciale Arhi-procedure

In het licht van het bovenstaande kondigen wij met deze brief de start van het zogeheten open overleg met de gemeenten Nuenen, Eindhoven en Son en Breugel aan. Dit is een open overleg als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi). Deze stap is erop gericht om samen met deze drie gemeenten te verkennen of in het belang van de inwoners van deze gemeenten gekomen kan worden tot een duurzame en bestuurskrachtige oplossing in regionaal perspectief, die op zoveel mogelijk draagvlak kan rekenen.

Wij delen u derhalve hierbij mee dat wij het besluit hebben genomen om een provinciale Arhi-procedure te starten voor de gemeenten Nuenen c.a., Son en Breugel en Eindhoven.

Voor de volledigheid merken wij op dat met ingang van de aankondiging van het open overleg in deze brief het de drie betrokken gemeentebesturen niet is toegestaan om een gemeentelijke Arhi-procedure ter hand te nemen (artikel 5, vierde lid, Wet arhi).

Vervolgproces

Gelet op een gedegen voorbereiding en het zomerreces zijn wij voornemens het open overleg vanaf 15 augustus a.s. met de gemeenten te starten. Wij hechten er aan om het open overleg zowel met de colleges als met (delegaties van) de raden te voeren. Het open overleg duurt maximaal zes maanden (artikel 8, eerste lid, Wet arhi). Wij zullen uw raad en college zo spoedig mogelijk nader informeren over het vervolgproces en zullen kort na het zomerreces een startbijeenkomst plannen waarin wij onder andere de procedure en inrichting van het open overleg nader zullen toelichten.

Wij gaan er vanuit u, voor dit moment, met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Datum

11 juli 2017

Ons kenmerk

C2187393/4205326

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger